

NAGRADA "MARIN DRŽIĆ" ZA GODINU 2005.

Odluka Povjerenstva i obrazloženja nagrada

1. Odluka Povjerenstva

Stručno povjerenstvo Nagrade "Marin Držić" za godinu 2005. djelovalo je u sastavu: Branka Cvitković, dramska umjetnica, [dr.sc.](#) Vlatko Perković, teatrolog i Boris B. Hrovat, književnik i kazališni kritičar (predsjednik). Povjerenstvo je tijekom svojega tromjesečnog rada održalo četiri sjednice, te je razmotrilo ukupno 63 teksta prispjela na natječaj. Formalne kriterije (propozicije) postavio je pravilnik Nagrade (scenska forma, te neizvedenost /neobjavljenost/ teksta bilo u kojem obliku prije proglašenja odluke), a načela svojega rada i odabira definiralo je samo Povjerenstvo (književna vrijednosti, ali i objektivna scenska izvodivost, "sceničnost" teksta, aktualnost teme, odnosno kritička relacija spram društvene realnosti).

Povjerenstvo je sa zadovoljstvom konstatiralo velik odaziv na natječaj dramskih pisaca svih generacija i usmjerenja, te brojnost i kvalitetu dramskih tekstova, koji se sve više od općenitosti okreću prema realnosti, situaciji i objektivnim problemima u društvu, što sve suvremenoj hrvatskoj drami može jamčiti bolju budućnost.

U uži izbor uvrštene su slijedeće drame:

1. Ana Đokić-Pongrašić: "O zmaju koji je kokice jeo i jednu lažnu princezu sreo";
2. Nikola Čelan: "Heroji ili Drugi libar o Herkulu";
3. Hrvoje Kovačević: "Profesionalna pomoć";
4. Dean Lalević: "Krojači Kavkaza";
5. Alen Ležaja: "Noir Neovisnosti";
6. Olja Lozica: "Ultima zaslužnjena bula";
7. Ivor Martinić: "Jednostavno nesretni";

8. Nina Mitrović: "Bolesnici zdravog duha";
9. Gordana Ostović: "Slijepe ulice";
10. Jelka Pavišić: "Vjenčanje";
11. Boris Senker: "(P)lutajuće glumište majstora
Krona»
12. Silvija Šesto Stipaničić: "Čipka".

Na završnoj sjednici, održanoj dne 22. ožujka 2006., Povjerenstvo je jednoglasno odlučilo da **treću nagradu** podijele **Ivor Martinić** za tekst "**Jednostavno nesretni**" i **Jelka Pavišić** za tekst „**Vjenčanje**“, **drugu nagradu Ana Đokić-Pongrašić** za tekst "**O zmaju koji je kokice jeo i jednu lažnu princezu sreo**" i **Gordana Ostović** za tekst "**Slijepe ulice**", a da **prva nagrada** pripadne **Borisu Senkeru** za tekst "**(P)lutajuće glumište majstora Krona**".

2. Pojedinačna obrazloženja

IVOR MARTINIĆ: JEDNOSTAVNO NESRETNI

Komad Ivora Martinića, *JEDNOSTAVNO NESRETNI*, otvara pitanje jednog nesretnog pokušaja zajedništva mlade žene i mladog muškarca. Tekst iz scene u scenu razotkriva njihovu nesposobnost da razbiju oklope svoje omeđenosti Samim Sobom i da s povjerenjem prema Drugom uspostave komunikaciju bogaćenja sebe vrijednostima Onog Pored Sebe. Nasuprot toj tajni ljubavnog zajedništva, Martinićeve dramske osobe sebi upravo rendgenski osvjetljavaju zaustavljenu sposobnost partnera da izađe iz rutine onih svojih ranijih seksualnih odnosa bez osjećajne vrijednosti. I to djeluje autodestruktivno ponajviše upravo onda kad se potencijalna energija ljubavi počinje u njima oglašavati. Dramski sukob u osobama razvija se na razini želje za prepuštanjem ljubavi i neprekidnoj destrukciji te potrebe. Autor je sve to izrazio bez bilo kakve didaktičnosti, dramski, tek odgovarajućom uporabom jezika, tj. zaklanjanjem

osoba iza takvih jezičnih šablona ulice koje svojom oporošću štite jedinku od oporosti okoline i njenog prodora u područje ranjive intime. Ovo je drama jednog naraštaja kojeg je povijest sa svim svojim sociološkim konzekvencama potaknula da se na svoju štetu odrekne nevinosti i ljubavi, da je zamijeni *jednostavnom nesretnošću*.

JELKA PAVIŠIĆ: VJENČANJE

Autorica obrađuje temu još nedodirnutu u našoj poslijeratnoj dramatici. Pred nama je dramska radnja koja svojom izrazitom aktualnošću upravo u našem prostoru i vremenu postavlja logičku i moralnu zapitanost o **uvjetima** daljnjeg društvenog angažmana onih kadrova iz antidemokratskog društvenog sustava koji su zaustavljali neminovnost značajnog povijesnog prevrata kod Hrvata. Drama razlučuje formalno, lažno, konvertitstvo, iza kojeg se pojedinci zaklanjaju da bi i dalje mogli biti predvodnici sredine, od istinskog obraćenja. Ova drama će nesumnjivo izazvati interes onih kazalištaraca koji ne zanemaruju nužnost društvenog angažmana kazališta u našoj povijesnosti, pa bi njihova ideja kazališne realizacije ove teme zasigurno rezultirala takvom dramaturškom organizacijom dramske radnje koja bi u gledatelju rastvorila i njegove osobne zapitanosti o dotičnom problemu i privela ga do vrlo aktivnog praćenja njegova scenskog ishoda.

ANA ĐOKIĆ-PONGRAŠIĆ:

O ZMAJU KOJI JE KOKICE JEŃ I JEDNU LAŽNU PRINCEZU SREO

Princeze nisu što su nekad bile! Zmajevi nisu što su nekad bili. Uspostavljen je novi poredak. Još samo slike zmajskih predaka na zidovima podsjećaju na neka druga stara vremena kad su se princeskrafne spravljale po zmajevskom receptu: «Uzmete jednu manju princezu, deset jaja, dvadeset žlica brašna i deset žlica šećera. Dobro umutite u jednoj posudi žumanca sa šećerom, u drugoj bjelanjke, onda sve skupa pomiješate, pa polako dodajete žlicu po žlicu

brašna. Onda uzmete princezu, dobro je istrljate, umočite u smjesu koja ne smije biti ni pregusta ni prerijetka, pa stavite u pećnicu na sto osamdeset stupnjeva.»

A danas? Gdje vi danas možete sresti princezu i zmaja? Možda samo kad su maškare, kad se djevojčice preruše u princeze, a dječaci u zmajeve.

Sve o princezi koju tata zove na mobitel i o zmaju koji nema ni tatu ni mamu nego samo slike svojih predaka na zidu saznat ćete u drami Ane Đokić-Pongrašić «O zmaju koji je kokice jeo i jednu lažnu princezu sreo». Ovaj je zmaj svoju princezu upoznao jedne večeri dok je»sasvim bez nade letio iznad grada«. Tako je zapisao u svoj zmajevski dnevnik u stvaralačkom transu kao i svaki pravi pisac.

Šarmantna lica iz bajki u sasvim novom svijetlu uvode nas u svijet novog poretka, drugačijih pravila i neočekivanih obrata. Drama za djecu uzbudljiva je i za odrasle, naprosto vapi za uprizorenjem. Neka joj je dug i sretan život na nekoj od naših pozornica tako da možemo reći: «I tako su princeza i zmaj živjeli sretno do konca života».

GORDANA OSTOVIĆ: SLIJEPE ULICE

«Slijepo ulice» Gordane Ostović drama je o dvoje mladih ljudi koji teško pronalaze svoj put. Puni pitanja na koja traže odgovore, prepuni straha i nesigurnosti od onog što ima doći, odrastaju u grčevitoj potrazi za ljubavlju i razumijevanjem.

ON i ONA probijaju se kroz gusti dijalog svojih izmaštanih igrarija ne bi li se približili jedno drugom. Tražeći izlaz iz guste mreže nametnutih pravila života koja ih guše, zatupljuju i sve više udaljuju, izgaraju u potrebi da ih netko čuje, da ih netko primijeti.

U kaosu vlastitih nesporazuma život im slični na neki kružni tok po kojem voze, kruže i nitko ih ne želi propustiti u njihov smjer, a kad ih i propuste, nađu se u nekoj glupoj slijepoj ulici, kao u snu. Što preostaje? Bijeg? Mašta? Odustati ili pokušati još jednom, pitanja koja si i sami uvijek iznova postavljamo. Zato je ova drama kazališno provokativna i vrijedi je u tom smislu propitati.

BORIS SENKER:

(P)LUTAJUĆE GLUMIŠTE MAJSTORA KRONA

Tih "nekoliko listova iz ljetopisa Družine zabludjelih (I comici smarriti)", kako u podnaslovu navodi autor, pravi su thesaurus kazališta, glume i sve one komparserije bez koje teatra uopće ne bi ni bilo. Na način i sredstvima cabareta putujemo u prošlost i sadašnjost kazališta, upoznajemo tipične likove, tipične tekstove i tipične prizore, razotkrivamo samo tkivo kazališnog fenomena i shvaćamo svu njegovu zavodljivost, krhkost, privlačnost, ali i varljivost. Namijenjen izvedbi "na tlu koje izmiče ispod nogu", "u vremenu koje leti", kabaretski tekst "(P)lutajuće glumište majstora Krona" Borisa Senkera, majstora forme koja je među najtežima, još jednom učinkovito potvrđuje kako njegovo književno umijeće, tako i osjećaj za scenu, nedvojbenu autorovu erudiciju, ali i satiričnu pronicljivost koja u teatru današnjice vidi i sliku društva u kojemu ono nastaje. Nijansu sjete Boris Senker preokreće u komično: reljefnost komike omogućava nam da još bolje shvatimo njegovu zabrinutost za samo kazalište, satkano od mnoštva neostvarenih i tek djelića realiziranih snova, u današnjem društvu kojim vlada mit o uspjehu, površnost, konzumizam, a nadasve - novac, i kojem za duh (dakle, i snove) preostaje sve manje mjesta.